

III Всеукраїнська науково-
методична конференція з
міжнародною участю

Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і виклики євроінтеграції

Суми 2022

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ЦІННІСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД В ОСВІТІ І ВИКЛИКИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Матеріали
III Всеукраїнської науково-методичної конференції
(Суми, 18 червня 2022 року)

Суми 2022

УДК: 341-044.247:37.013

Ц62

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Завгородня В.М., канд. юрид. наук, доцент (голова редколегії)

Куліш А. М., д-р юрид. наук, професор, заслужений юрист України

Славко А.С., канд. юрид. наук

Длугош П., д-р габілітований (соціологічні науки), професор

Камьонка М., д-р (політологія і публічна адміністрація), доцент

Плотнікова М. В., канд. юрид. наук, доцент

Черкасов А.А., д-р іст. наук, професор

Чурилова Т. М. канд. юрид. наук, доцент

Чернявський А.О., канд. юрид. наук, доцент

Швагер О. А., канд. юрид. наук

Ц62 Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і виклики євроінтеграції: матер. III Всеукр. наук.-метод. конф. (Суми, 18 червня 2022 р.) / ред. колегія : В.М. Завгородня, А.М. Куліш, та ін. – Суми : Сумський державний університет, 2022. – 230 с.

До збірника увійшли наукові статті та повідомлення викладачів, студентів, учених та аспірантів ЗВО і наукових установ, викладачів закладів вищої та фахової передвищої освіти, вчителів шкіл, виголошені в рамках III Всеукраїнської науково-методичної конференції «Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і виклики євроінтеграції», присвяченої актуальним питанням європейських студій, педагогіки, політики, історії та права.

Позиція організаційного комітету III Всеукраїнської науково-методичної конференції «Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і виклики євроінтеграції» не завжди збігається із міркуваннями, висловленими учасниками. У збірнику збережено авторські орфографію, пунктуацію та стилістику. Відповідальність за достовірність даних та дотримання принципів академічної доброчесності несуть учасники конференції.

© Сумський державний університет, 2022

ЗМІСТ

<i>Ахновська І.О.</i> КЛАСИФІКАЦІЯ ПОНЯТЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ОСВІТОЮ	7
<i>Бараненко Д.В.</i> АДМІНІСТРУВАННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ УКРАЇНИ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	12
<i>Барановський Б.О.</i> ВПЛИВ ГРУПИ ГУМАНІТАРНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА ГЛОБАЛЬНУ СИСТЕМУ ОСВІТИ	16
<i>Баранюк Т. М.</i> РОЛЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ У ЗАЛАГОДЖЕННІ КОНФЛІКТІВ НА ТЕРИТОРІЇ КОЛИШНЬОЇ ЮГОСЛАВІЇ	19
<i>Boipova A.A.</i> BASIC PRINCIPLES OF DEVELOPMENT OF AXIOLOGICAL DIMENSION OF THE EUROPEAN EDUCATIONAL SPACE	23
<i>Бондар Ю. А.</i> ПРАВОВІ ВЗАЄМВІДНОСИНИ МІЖ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ ТА МІЖНАРОДНОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ ПРАЦІ	27
<i>Брюханова Г.В.</i> ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З РОЗРОБКИ РЕКЛАМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	31
<i>Бурлай Т. В.</i> СОЦІАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПОВОЄННОЇ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	33
<i>Halas A.S.</i> MAPPING EUROPEAN ECO-SYSTEM OF MICRO-CREDENTIALS IN HIGHER EDUCATION	38
<i>Holokha A. R.</i> FREE ELECTIONS AS A VALUE	42
<i>Гончаренко А.В.</i> РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ ТА МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ НАПРИКІНЦІ ХХ – НА ПОЧАТКУ ХХІ СТ.	45
<i>Hryn V.H., Hryn K.V.</i> INTEGRATION OF UNDERGRADUATE AND POSTGRADUATE STAGES IN THE MEDICAL PROFESSION DURING MARTIAL LAW IN UKRAINE	50
<i>Гусак Ю.Д.</i> ПРАВО НА ОСВІТУ В МІСЦЯХ НЕСВОБОДИ: СТАНДАРТИ РАДИ ЄВРОПИ	53
<i>Давиденко О.</i> РОЗВИТОК ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ В УМОВАХ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ЗМІН	57
<i>Дегтярьов С.І.</i> ЮРИДИЧНА ОСВІТА В РОСІЇ У ХVІІІ СТОЛІТТІ: АПОФЕОЗ НЕДОЛУГОСТІ	59
<i>Денисенко С.І.</i> ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО» ДЛЯ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ У ГАЛУЗІ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ	64
<i>Дмитрієв В. І.</i> ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ В США	68

Добродум О.В., Мартинюк Е.І., Никитченко О.Е. ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ РЕЛІГІЄЗНАВСТВА У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ	73
Довженко Р. В. ГЕНОЦИД ЯК ВИКЛИК ЦІННОСТЯМ СУЧАСНОЇ ЗАХІДНОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ	77
Zavhorodnia V. M. LEGAL EDUCATION FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT: CHALLENGES OF MARTIAL LAW	80
Желобицький Я.К. СУТНІСТЬ ТА МІСЦЕ ЦІННІСНИХ ПРІОРИТЕТІВ У СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН	84
Ішутіна О.Є. РОЗВИТОК МЕДІАКОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ КУРСУ «МІЖКУЛЬТУРНІ КОМУНІКАЦІЙНІ СТУДІЇ» (ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ ERASMUS + JEAN MONNET MODULE)	89
Ковальчук І. В., Ковальчук М. О. ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ ТА ВОЄННОГО СТАНУ	93
Козенкова Л. О. ФІЗИЧНА ТА РОЗУМОВА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ: ВСТАНОВЛЕННЯ РІВНОВАГИ	96
Kochkina D. D. THE CONCEPT OF IMPLEMENTING EQUALITY AS ONE OF THE EU VALUES IN THE UKRAINIAN STRUCTURE OF LAW ENFORCEMENT AGENCIES	102
Козир М.А. ЦІННОСТІ ЄС: ІСТОРИЧНИЙ, ПРАВОВИЙ, ПОЛІТИЧНИЙ ТА ПЕДАГОГІЧНИЙ КОНТЕКСТИ	106
Kolesnik N. D. REINFORCEMENT OF THE EUROPEAN UNION VALUES	111
Кравченко О.В., Щербак А. С. ЦІННІСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД В ОСВІТІ І ВИКЛИКИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	116
Лебідь А.Є., Тимофеева Т. КОНЦЕПЦІЯ СПРАВЕДЛИВОГО ПОВСТАННЯ: КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ, ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ТА ЛЕГІТИМАЦІЯ ПРИРОДНОГО ПРАВА	122
Lisniak V. A. ROLE OF EUROPEAN VALUES IN SHAPING INTERNATIONAL LAW	126
Лісун Я.В. ОСВІТА В УМОВАХ НЕКОНТРОЛЬОВАНИХ МУЛЬТИКРИЗ 2019-2022 ТА ПРІОРИТЕТИ ЇЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	131
Маланчук Т.В. ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПРІОРИТЕТНИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ	136

Мандич О.В. ЦІННІСНО-ОРІЄНТОВАНІ МОДЕЛІ ПОСИЛЕННЯ СУЧАСНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	139
Мельниченко С. Г. ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНОГО СТАНУ, ПРОБЛЕМ ТА ПЕРСПЕКТИВ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС В УКРАЇНІ.....	143
Носирев О. О. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ФАХІВЦІВ З ТУРИЗМУ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ.....	147
Паламарчук О. І. КОРЕЛЯЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ І ТРАДИЦІЙНИХ УКРАЇНСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ В ІСТОРИЧНОМУ ДИСКУРСІ.....	151
Панкратова В.О. ПРАВОВИЙ КВІЗ ЯК ІНТЕРАКТИВНА МЕТОДИКА ПРИ ВИВЧЕННІ ЗАГАЛЬНОПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН.....	155
Підоричева І. Ю. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ПРОСТІР ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ НОВОГО СТРАТЕГІЧНОГО ПОРЯДКУ ДЕННОГО ЄС	157
Плотнікова М.В. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОВАГИ ДО ЛЮДСЬКОЇ ГІДНОСТІ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ.....	162
Саранов С. В. МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ВИМІР ПОРІВНЯЛЬНОГО АНАЛІЗУ КАТЕГОРІЇ «МИРУ» В «ГОСУДАРІ» МАКІАВЕЛЛІ ТА «ПОЛІТИЧНОМУ ЗАПОВІТІ» РІШЕЛЬЄ	167
Сачко І. О. ТЕРИТОРІАЛЬНІ ВІЙСЬКА ФІНЛЯНДІЇ ЯК ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ ДЛЯ БЕЗПЕКИ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ КОНТЕКСТ.....	171
Семенцов Я. ПИТАННЯ МІЖНАРОДНОГО КОСМІЧНОГО ПРАВА В АСПЕКТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	175
Славко А.С. СЕКСУАЛЬНЕ НАСИЛЬСТВО У УМОВАХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ: КВАЛІФІКАЦІЯ ЗА МІЖНАРОДНИМ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОМ.....	177
Стрельник В.В. ВІДБУДОВА УКРАЇНИ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	181
Хмельницька Л.В. СИМВОЛІЗМ «ПІВНИКА З БОРОДЯНКИ» ЯК НАЦІО-КУЛЬТУРНОГО СУПРОТИВУ В КОНТЕКСТІ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....	184
Царьова І.В. ЦІННІСНО-ОРІЄНТОВАНІ ТЕКСТИ ЯК ДОМІНАНТА ОСВІТИ.....	188
Чернявський А.Л. ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ КОНСУЛЬСЬКИХ УСТАНОВ ТА АДВОКАТУРИ ПІД ЧАС НАДАННЯ ПРАВОВОЇ	

ДОПОМОГИ ЗА КОРДОНОМ В КОНТЕКСТІ ОХОРОНИ ЦІННОСТЕЙ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	191
Чурилова Т.М. ДО ПИТАННЯ ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ ДОВКІЛЛЮ УКРАЇНИ, ЗАВДАНОЇ ЗБРОЙНОЮ АГРЕСІЄЮ РФ	195
Швагер О.А. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ НЕДИСКРИМІНАЦІЇ У ПРАВОВОМУ РЕГУЛЮВАННІ СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА ЄС.....	201
Швець Т.Е. ТЬЮТОРИНГ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ УЧНЯ ТА ВЧИТЕЛЯ.....	206
Шевчук В.О. РЯТІВНІ СВІТОГЛЯДНІ ЦІННОСТІ ЯК ОСВІТНІ ОРІЄНТИРИ: ВИКЛИКИ ВІЙНИ І ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ	211
Шемелинець І.І. МОЖЛИВІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В ПЛАНІ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	215
Юрченко Л.І., Рябініна О.В., Гонтаренко Л.О. ЕВОЛЮЦІЯ УЯВЛЕНЬ ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В СОЦІАЛЬНО-ЕКОЛОГІЧНОМУ ЦІННІСНОМУ АСПЕКТІ	219
Яремович М.А. ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ СОЛІДАРНОСТІ У СТУДЕНТІВ СУЧАСНОГО КОЛЕДЖУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ, ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ВИХОВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ (СКРИНКАСТИ)	223

REINFORCEMENT OF THE EUROPEAN UNION VALUES

Kolesnik N. D.

student

Sumy State University

Scientific advisor :

Denisenko S. I.

PhD in Law, Associated Professor

Sumy State University

In 2007, the Treaty makers ennobled the former fundamental principles of the Treaty on European Union as European values. Respect for human dignity, freedom, democracy, equality, rule of law and the protection of human rights have henceforth transcended the sphere of 'merely' legal matters. They have been posited as widely shared and deeply rooted normative orientations and thus the true foundations of the common European house. This step was probably meant to tap a new source of legitimacy and stability.

Today, however, this step feeds a perception of a deep crisis: when founding values appear weak or controversial, the entire house may

crumble. The union of values might prove no less risky than the union of money. At present, this perception is fed especially by measures with which governments intervene with independent institutions and, thus, according to widespread concerns, weaken them critically. Hungary and Poland provide the most blatant examples. Most consider the value of the rule of law to be endangered, but the values of democracy and human rights are no less at stake. Indeed, political science qualifies such measures restricting control of the governing majority as symptomatic for illiberal democracies, that is for authoritarian tendencies.

European constitutionalism is perhaps facing a 'constitutional moment'. The European Union has to decide whether it comprises illiberal democracies or whether it fights them. The first case would allow 'illiberal democracies' to co-inform the interpretation of the common values, heralding the end of the European Union's current self-understanding. The alternative path requires the Union to resist illiberal threats. To achieve this, European constitutionalism must draw and defend 'red lines', which would also imply a considerable constitutional development: European constitutionalism would gain in profile and develop elements of a militant democracy. Its eventual move into the latter direction is deeply controversial. Some even recall what Carl Schmitt characterised as the 'tyranny of values': a defence of values which destroys the very values it aims to protect. [1]

While this is not the only problem the Union is facing at the moment, it goes to the very core of the European project which promised a peaceful, prosperous, and democratic Europe. Given developments over the last decade, we can no longer presume that the EU is a Union of Rule-of-Law-based democracies, as its Treaties presume. The EU's moral appeal as well as the backbone of its legal system collapse when its Member States no longer honour EU values. Moreover, if the Union cannot guarantee compliance with democracy, fundamental rights, and the Rule of Law in a system where mutual trust and mutual recognition must be assumed among the Member States, then the EU will unravel as self-help measures on the part of the compliant Member States become irresistible. A growing practice of self-help, however, would destroy what is most distinctive about the European Union and would signal its demise — just as ignoring the democracy, fundamental rights, and the Rule of Law altogether would. Paying serious attention to democracy, fundamental rights, and the Rule of Law in the EU is thus essential for the EU's very survival.

The Institutions of the Union that are tasked with the preservation of the values have not been effective so far in guaranteeing European Values because the Institutions have demonstrated a lack of political will. The Court of Justice (ECJ) has been the most notable exception. In a line of truly revolutionary cases, starting with the Portuguese Judges decision and building on the forward-looking doctrinal writings of the past quarter of a century, the Court has strongly protected judicial independence and the irremovability of judges, as crucial elements of the Rule of Law in Europe. In the meantime, however, the backsliding regimes have been consolidating their rule, not just over judiciaries but over virtually all formerly independent institutions necessary for democratic health. Anti-democratic ideologies seeking to destroy the basic values on which the Union is built are now quite entrenched, making ‘autocratic legalism’ a strategy for challenging EU law itself. No longer are rule of law issues temporary and isolated deviations from a norm of compliance, which had been presumed. Instead, non-compliance with European values has become a principled ideological choice of several governments. This new reality is not a passing phase; it is here to stay. [1-2]

The ECJ can be applauded for moving to defend Member State judiciaries by reinforcing the fact that they are also EU judiciaries that must be organized in accord with Article 19 of the Treaty on European Union (TEU). Unfortunately, however, Article 19 by itself is insufficient to solve the challenges that persistently deviating Member States present. Central features of the Rule of Law and democracy, both fundamental legal principles of the Union, cannot be reduced simply to the empowerment of the judiciaries. Some have even suggested that disrupting judicial self-government could be more faithful to the Rule of Law. Whatever view one takes on this dispute, defending the Rule of Law requires a broader view of what the principle entails and how it is linked to the defence of democracy and fundamental rights.

Striking a balance between taking the effective action necessary to defend the Rule of Law and respecting the limitations placed on the EU’s competences is tricky. The EU’s basic values must be enforced in full compliance with the principle of conferral, but at the same time EU institutions must adopt a sufficiently broad view of democracy and the Rule of Law that goes beyond Article 19 TEU and the case law related to it. To do justice to the set of core values in question—democracy, fundamental rights, and the Rule of Law—requires fully acknowledging that these values

are not reducible to judicial independence and the irremovability of judges. Neither can they be confined to the self-serving circular approach the Court has used to prevent the Rule of Law from being used to challenge its own rule. Entrenching EU values across the Union also requires more than rhetoric. The more holistic approach is defended to robustly defend European values. [2]

The reference to values is not a unique trait of the Union legal order. As “European” values they are found in the historically preceding Council of Europe’s statute of 5 May 1949 which evokes the principles of rule of law, enjoyment of human rights and fundamental freedoms in Art. 3, whereas its preamble refers to the “spiritual and moral values which are the common heritage of their peoples and the true source of individual freedom, political liberty and the rule of law, principles which form the basis of all genuine democracy”. The values have undergone a development in which they are not treated on the same footing, but in a certain structural hierarchy in which these three values form an “interrelated trinity of concepts”. This term implies an interpretation in which all three values belong to each other, are interdependent and interlinked. Also the other values mentioned in Art. 2 TEU—freedom and equality—can be best realised together. That truth is reflected in Art. 7 TEU when it states that the Council “may determine the existence of a serious and persistent breach by a Member State of the values referred to in Article 2”. This is not to be understood as a requirement that all values have to be breached – one single is enough -, but rather that the values are conceptually linked, and share, “a consubstantial, one may say organic, link with the other foundational principles”. [2-3]

Amongst the ‘trinity’ (democracy, rule of law and fundamental rights), the rule of law is attributed a pre-eminent systematical position. Dependent on the legal and political perspective, either of the values of Art. 2 TEU may deserve a predominant position, both in design and enforcement. The eminence of the rule of law in the discussion on enforcement of values against Member States is also due to the fact that the Commission cannot reasonably take the position of guardian of democracy against EU Member States, despite the formal obligation endowed to it in Art. 17(1) TEU to ensure (without formal restriction) “the application of the Treaties”. Where the Fundamental Rights Agency comes forward with a proposal for measuring compliance with the shared values of Art. 2 TEU, it naturally attempts to gather the values rule of law and democracy under

the overarching value of fundamental rights. In any of the constellations, a revolving question is in how far the values, or the principles derived from them, may be used against Member States.

The EU legal order opts for a representative democracy (Art. 10(1) TEU) with its aspects of citizens' participation (Art. 10(3) TEU). It addresses primordially the functions of responsabilisation, control and accountability in the exercise of public power in the EU and its Member States. Thus it builds the ground for the enjoyment of other rights, particularly fundamental rights^{Footnote28} and legitimacy for the application of the law. The respect for the other two values, human rights and rule of law, is in this sense best enabled in a participatory, democratic environment. Albeit democratic legitimation will continue to be derived primarily from the Member States, an 'illiberal democracy' appears not to be compliant with this enabling concept. Where the judiciary draws its legitimacy from elected parliaments or governments, any tampering of the executive with the independence of courts also indirectly affects the democratic legitimacy of the judiciary.

The value democracy in CJEU case law rather appears in its shape as principle of democracy, and only since recently as an operational term with normative content. While the EU integration process was mostly driven by economic factors, democracy is not a principle that has been attributed much attention in the construction of the EU, or, as Weiler puts it: democracy was simply "not part of the DNA" of the European integration project. In line with the ongoing debate, this paper concentrates on the value contained in the rule of law principle, although it should be borne in mind that the other values deserve attention as to their place in the Union constitutional setting. There is no single, determined concept of democracy for Member States and EU available that serves as a sort of "standard". An important premise on democracy however shall be retained in relation to the other values: The will of the people (may it be understood as domestic/national or European) cannot override the checks and balances neither other constitutional foundations of Union law. [3]

Hence, the European Union values have been posited as widely shared and deeply rooted normative orientations and thus the true foundations of the international documents. Today, however, there is a perception of a deep crisis: when founding values appear weak or controversial, the entire system may crumble. Luckily, there are myriad of treaties that support the structure.

REFERENCES:

1. Bogdandy A. Fundamentals on defending european values. Verfassungsblog. URL: <https://verfassungsblog.de/fundamentals-on-defending-european-values/> (date of access: 15.06.2022).
2. Scheppele K., Kochenov D., Grabowska-Moroz B. EU values are law, after all: enforcing EU values through systemic infringement actions by the european commission and the member states of the european union. OUP Academic. URL: <https://academic.oup.com/yel/article/doi/10.1093/yel/yeaa012/6064852?login=true> (date of access: 15.06.2022).
3. Mader O. Enforcement of EU values as a political endeavour: constitutional pluralism and value homogeneity in times of persistent challenges to the rule of law - hague journal on the rule of law. SpringerLink. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s40803-018-00083-x> (date of access: 15.06.2022).